

Súd: Okresný súd Bratislava II
Spisová značka: 27P/128/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1222203664
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 08. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Gašparová
ECLI: ECLI:SK:OSBA2:2022:1222203664.2

Uznesenie

Okresný súd Bratislava II vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti: I. K., nar. XX.XX.XXXX a O. K., nar. XX.XX.XXXX, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, Vazovova 7/A, Bratislava, deti rodičov - matky: W. K., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom D. - N. D., t.č. bytom J. X, D. a otca: O. K., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom D. - N., t.č. bytom U. XB, D., v konaní o návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

I. Súd návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia zamietá

II. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania

odôvodnenie:

1. Návrhom, doručeným Okresnému súdu Bratislava II dňa 21.07.2022, ktorý bol doplnený podaním doručeným súdu dňa 26.07.2022, sa otec domáhal nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým by súd zveril maloleté deti do jeho osobnej starostlivosti do rozhodnutia samého.

2. Otec svoj návrh na nariadenie neodkladného opatrenia odôvodnil tým, že matka maloletých detí svojvoľne porušuje právoplatné rozhodnutie súdu vedené pod sp. zn. 28P/48/2020-154 a neumožňuje mu sa stretávať v určených časoch s maloletými deťmi. Dňa 9.6.2022 matka odobrala/odcudzila maloletým mobilné telefóny, ktoré dostali na Vianoce a sú v osobnom vlastníctve otca, ktorý aj za ne platí a tiež dcérke platí aj paušál, aby mohla komunikovať s okolitým svetom a teda s kamarátmi, školou, ale aj s otcom. Matka maloletým deťom úmyselne bráni v používaní mobilných telefónov, aby nemohli komunikovať s otcom, ale v podstate s nikým alebo v prípade potreby si zavolať pomoc. Vzhľadom k tomu, že otec sa od začiatku nemal ako skontaktovať s deťmi prostredníctvom internetu alebo mobilu, bol nútený využívať komunikačný kanál cez matku maloletých, ktorá nereagovala na jeho žiadosti ohľadom detí a iných vecí, ktoré bola treba riešiť a stále je to potrebné. Dňa 27.6.2022 ho matka maloletých úplne odstrihla od akejkoľvek komunikácie s deťmi alebo s ňou a nie je možné ju kontaktovať vo veciach ohľadom stretávania sa s deťmi či ohľadom choroby u detí. Matka s ním odvtedy odmieta komunikovať, všade si ho zablokovala na internete aj cez mobil, a preto nemá ako otec žiaden komunikačný kanál na deti, čo považuje za hrubé porušenie práv detí, ale aj jeho ako otca. Odkedy nie sú spolu, majú deti zdravotné problémy. Matka neustále porušuje právoplatne súdne rozhodnutie, zatajuje sa a deti mu odmieta dať, otec sa nemá s nimi ako spojiť. Od ÚPSVaR bola daná možnosť mediácie, s ktorou otec súhlasil, ale matka maloletých to zamietla. Matka sa takto vyhýba akejkoľvek komunikácii či dohode a svojvoľne si rieši vlastnú agendu v jej prospech a nie v prospech detí. Ako otec má opodstatnené obavy o zdravie svojich detí, pretože matka maloletých sa rovnako správala aj ku svojmu staršiemu synovi K., ktorý jej bol súdom odobratý a tak isto sa chová teraz k maloletým deťom. Syna O. napadol pes matkinej kamarátky a vybil mu zub, matka to neriešila. Dcére matkin kamarát, podľa jej slov keď chcela od matky odísť, ublížil tím, že ju veľmi silno chytil okolo pásu a mala dva dni bolesti, matka maloletých to neriešila. Dňa 20.7.2022 bol otec s deťmi v kine aj s ich matkou, po kine ich viezol domov, ale medzi matkou a deťmi sa strhla hádka. Matka začala kričať aj po otcovi a bez dôvodu, deti ju prosili, aby prestala, ale

ona to stupňovala ešte viac. Začala sa vyhrážať dcére, že ak nepôjde s ňou domov, vyhodí jej mačku a otcovi narobí problémy. Obidve deti ostali v aute a odmietli ísť k matke. Deti sa jej vyjadrili, že nechcú s ňou bývať, ale s otcom. Dňa 21.7.2022 deti ráno opätovne povedali, že k matke sa vrátiť nechcú pre neustále nezhody, krik, citové vydieranie a správanie sa matky tak, ako sa v minulosti chovala k svojmu synovi, ktorý jej bol odobratý. Odvtedy má otec maloleté deti u seba. Vzhľadom k neustálemu nátlaku na deti, nadávkam, vyhrážaniu sa a citovému vydieraniu zo strany matky otec žiadal, aby súd maloleté deti zveril do jeho osobnej starostlivosti.

3. Na podporu svojich tvrdení otec predložil súdu úradný záznam spísaný na ÚPSVaR Bratislava dňa 21.07.2022, fotokópie písomných zápiskov maloletej dcéry a elektronickú komunikáciu so školskou psychologičkou.

4. Rozsudkom Okresného súdu Bratislava II, č.k. 28P/48/2020-154 zo dňa 10.11.2020 súd schválil rodičovskú dohodu o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom, v zmysle ktorej boli maloleté deti I. a O. zverené do osobnej starostlivosti matky s tým, že zastupovať maloletých a spravovať ich majetok budú obaja rodičia. Otec sa zaviazal prispievať na výživu každého z detí sumou 120,- eur mesačne, vždy do 15. dňa v mesiaci, k rukám matky, počnúc mesiacom december 2020. Otec je oprávnený stretávať sa s maloletými deťmi nasledovne: každý kalendárny týždeň v pondelok od 17.00 hod. do 19.00 hod. a v stredu od 17.00 hod. do 19.00 hod. s výnimkou školských prázdnin, a každý párný týždeň od soboty od 09.00 hod. do nedele do 19.00 hod. s výnimkou školských prázdnin. Otec si prevezme a odovzdá maloleté deti v mieste ich bydliska. Tento rozsudok nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť dňa 28.11.2020.

5. Aktuálne na tunajšom súde prebieha na základe návrhu otca ako oprávneného proti matke ako povinnej konanie o súdny výkon tohto rozsudku v časti úpravy styku otca s maloletými deťmi. Konanie je vedené pod sp. zn. 47Em/3/2022, pričom nie je právoplatne skončené.

6. Otec maloletých detí inicioval na tunajšom súde aj konanie vo veci samej o zmenu zverenia a s tým spojenú zmenu práv a povinností rodičov k maloletým deťom, ktoré je vedené pod sp. zn. 28P/128/2022, pričom nie je právoplatne skončené.

7. Podľa § 2 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

8. Podľa § 324 ods. 1 Civilného sporového poriadku pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

9. Podľa § 325 ods. 1 Civilného sporového poriadku, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery, alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

10. Podľa § 326 ods. 1 Civilného sporového poriadku, v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha.

11. Podľa § 329 ods. 1 veta prvá Civilného sporového poriadku, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez vylúčenia a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania.

12. Podľa § 329 ods. 2 Civilného sporového poriadku pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

13. Podľa § 360 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku, neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu.

14. Podľa § 367 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého pri sebe, maloletého odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti.

15. Podľa článku 3 Dohovoru o právach dieťaťa, záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akýchkoľvek postupoch týkajúcich sa detí, či už vykonaných súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi.

16. Neodkladné opatrenie je jedným zo zabezpečovacích inštitútov v civilnom mimosporovom procese a jeho zabezpečovacia funkcia sa prejavuje najmä v schopnosti zabrániť dočasnou a provizórnou úpravu nepriaznivým následkom, ktoré by mohli pred začatím konania alebo už v začatom konaní nastať. Pri nariaďovaní neodkladného opatrenia prevláda požiadavka rýchlosti nad požiadavkou úplnosti skutkových zistení, a to z dôvodu, že nariadenie neodkladného opatrenia má dočasný (predbežný) charakter. V dôsledku toho sa nezisťujú všetky skutočnosti, ktoré má mať súd zistené pred vydaním konečného rozhodnutia vo veci samej a skutočnosti, z ktorých sa vyvodzuje dôvodnosť návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, nemusia byť preukázané dôkazmi. Zákon z toho dôvodu ani nepredpokladá, že by pri rozhodovaní o neodkladnom opatrení mal súd vykonávať dokazovanie (§ 329 ods. 1 Civilného sporového poriadku). Pre nariadenie neodkladného opatrenia je postačujúce, pokiaľ sú okolnosti, z ktorých sa vyvodzuje opodstatnenosť návrhu na toto dočasné opatrenie aspoň osvedčené. Preukázanie alebo osvedčenie skutočností odôvodňujúcich nariadenie neodkladného opatrenia sa posudzuje podľa obsahu návrhu a k nemu pripojených, prípadne dodatočne predložených listín. Takýto postup súdu predpokladá platná úprava (§ 326 ods. 1,2 CSP, § 329 ods. 1,2,3 CSP) sledujúca tým dosiahnutie účelu právneho inštitútu neodkladného opatrenia, ktorým je rýchle a pružné riešenie situácie vyžadujúcej okamžitý zásah súdu.

17. Účelom neodkladných opatrení vo veciach maloletých je poskytnutie preventívnej ochrany ich právam a záujmom ešte pred ich porušením či ohrozením. Všeobecné zásady charakterizujúce inštitút neodkladného opatrenia sa vzťahujú aj na konanie vo veciach starostlivosti súdu maloletých, v ktorom sú súdy povinné prioritne chrániť záujmy maloletých detí a prioritne poskytnúť zvýšenú ochranu ich právam. V konaní starostlivosti súdu o maloleté deti pri nariadení neodkladného opatrenia je súd v záujme maloletého dieťaťa povinný starostlivo uvážiť, či sú pre také opatrenie splnené všetky zákonné podmienky. Pre súd je prioritou záujem maloletého dieťaťa a vytvorenie stavu spravodlivej rovnováhy medzi záujmom dieťaťa a jeho rodičmi, pričom zvláštny význam sa kladie na záujem dieťaťa, ktorý môže mať prednosť pred záujmom rodiča a neumožňuje rodičovi vynútiť si také opatrenia, ktoré by ohrozovali zdravie a rozvoj maloletého dieťaťa. Neodkladné opatrenie má mať len dočasnú povahu a v konaní vo veciach týkajúcich sa starostlivosti súdu o maloletých (§ 111 CMP) má byť prostriedkom ochrany zjavne ohrozených práv dieťaťa do doby, kým nebude o nich rozhodnuté podľa príslušných ustanovení Zákona o rodine. Základným predpokladom nariadenia neodkladného opatrenia je potreba bezodkladnosti súdnej úpravy pomerov účastníkov konania, v prípade konania vo veciach starostlivosti súdu o maloletých, pomerov maloletého dieťaťa. Takýmto spôsobom sa zabezpečuje rýchla úprava pomerov, ktoré, ako vyplýva zo samotného pojmu, neznesú ďalší odklad. Musí ísť teda o taký stav, ktorý si vyžaduje okamžitý zásah zo strany súdu, bez ktorého by mohlo dôjsť k ťažko napravitelnému, resp. nezvratnému poškodeniu oprávnených záujmov maloletého dieťaťa.

18. V zmysle ustanovenia § 26 Zákona o rodine i v spojení s ustanovením § 121 CMP, dohody i súdne rozhodnutia o výkone rodičovských práv a povinností možno zmeniť, ak sa menia pomery, resp. ak sa podstatne zmenili okolnosti, ktoré sú rozhodujúce pre doterajšiu úpravu, pričom zmena rozsudku je prípustná od času, keď došlo k zmene pomerov. Hmotno-právnou podmienkou pre zmenu predchádzajúceho súdneho rozhodnutia o výkone rodičovských práv a povinností je teda zmena pomerov, ktorá musí byť podstatná a musí sa týkať okolností, ktoré odôvodňujú výkon rodičovských práv a povinností za podmienky, že sa závažnejším spôsobom prejavia v pomeroch účastníkov v porovnaní s ich pomermi v čase predchádzajúceho rozhodnutia. Zmena pomerov pritom môže byť odôvodnená buď subjektívne - okolnosťami na strane rodičov alebo na strane maloletého dieťaťa, alebo objektívne - vývojom objektívnych okolností. Ide teda o výnimku zo zásady nezmeniteľnosti súdnych rozhodnutí, teda možnosť prelomenia prekážky *res iudicata* v prípade splnenia podmienky zmeny pomerov účastníkov relevantnej intenzity a tomu zodpovedajúcu potrebu porovnania tvrdených a preukázaných nových pomerov s pôvodnými pomermi zistenými pri ostatnom rozhodnutí.

19. S poukazom na citované zákonné ustanovenia a vyhodnotiac vyššie uvedené skutočnosti súd dospel k záveru, že návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia nie je dôvodný a preto mu nevyhovel. Otec nepreukázal takú naliehavosť situácie, ktorá by si vyžadovala okamžitý zásah súdu a preto súd

rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto uznesenia a návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol. Neodkladné opatrenie nemá slúžiť na úpravu všetkých vzťahov medzi účastníkmi, ale výlučne takých, ktorých riešenie neznesie odklad, zatiaľ čo komplexne budú vzťahy vyriešené až po skončení riadneho a úplného dokazovania v konaní vo veci samej. Zmena právoplatnej úpravy si vyžaduje riadne dokazovanie a hlavne preukázanie zmeny pomerov v porovnaní s predchádzajúcim rozhodnutím, pričom musí ísť o podstatnú zmenu pomerov. Nie je opodstatnené meniť už právoplatnú úpravu formou neodkladného opatrenia, nakoľko neodkladné opatrenie je potrebné nariadiť vtedy, ak je nevyhnutné dočasne zabezpečiť ochranu porušených a ohrozených práv účastníkov konania, pričom okamžitý zásah súdu sa javí ako nevyhnutný. Tvrdenia rodičov v tomto prípade sú protichodné, rodičia sa navzájom osočujú, podávajú na seba trestné oznámenia, sťažnosti na rôzne inštitúcie, nie sú schopní riešiť problémy konštruktívne, bez toho aby do nich vťahovali deti. Sú upozorňuje rodičov, že takéto nezrelé správanie je v rozpore so záujmami maloletých detí a maloleté deti traumatizuje. Postoje rodičov sú absolútne egoistické a pokiaľ rodičia nezmenia svoje správanie, bude nutné uvažovať o uložení výchovných opatrení a ak sa situácia nestabilizuje, tak nemožno vylúčiť aj o dočasné odňatie maloletých detí, pokiaľ bude toto riešenie v ich prospech. Súd dospel k záveru, že nie sú dané dôvody na okamžitý zásah súdu a len v konaní vo veci samej, (už bol podaný návrh na zmenu zverenia) bude dostatočný priestor na preukázanie všetkých sporných skutočností a na vykonanie riadneho dokazovania za účelom zistenia, či je zmena doterajšej úpravy v najlepšom záujme maloletých detí. Súd apeluje na rodičov aby prestali „bojovať“ a vystúpili zo svojich egoistických postojov, prestali traumatizovať svoje deti a prevzali svoju rodičovskú zodpovednosť za harmonický vývoj svojich detí a pokúsili sa o upokojenie situácie.

20. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia, na Okresnom súde Bratislava II, písomne, v troch vyhotoveniach.

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 Civilného sporového poriadku odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 62 Civilného mimosporového poriadku odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.